

§ 16 b

Med BAT

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Miljøtilladelse af svineproduktionen på

Blans Østermark 5,

6400 Sønderborg

Meddelt d. 18. maj 2021

Meddelt af Erhverv & Affald

Sønderborg Kommune

Indhold

Datablad	1
Baggrund og læsevejledning.....	2
DEL 1- AFGØRELSE.....	3
1) Kommunens afgørelse	3
2) Baggrund for afgørelse	4
3) Lovgrundlag	5
4) Udnyttelsesfrist	5
5) Retsbeskyttelse.....	5
6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36.....	6
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	11
7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25.....	11
8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	11
9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3.....	11
10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed	14
11) Indretning og drift	14
12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6).....	16
13) Samlet vurdering	17
14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	18
15) Kommunens bilag	20
DEL 3 - MILJØANSØGNING	22

Datablad

Versionsnummer:
2

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	39824027
Husdyrbrugets navn	Jens Michael Agerley
Beliggenhedsadresse	Blans Østermark 3a
Postnummer	6400
By	Sønderborg

Ansøger

Ansøgemavn	Jens Michael Agerley
Ansøgeradresse	Rosenbækken 23
Ansøgerpostnummer	6100
Ansøgerby	Haderslev
Ansøgetelefon	29721919
Ansøger-e-mail	michael@porcus.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulentnavn	Jakob Altenborg
Konsulentadresse	Byrumvej 30
Konsulentpostnummer	9940
Konsulentby	Larsø
Konsulenttelefon	26259791
Konsulent-e-mail	jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400014805
CHR numre	79377

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 12 - Blans, Ullerup
Matrikel: 567 - Blans, Ullerup
Matrikel: 575 - Blans, Ullerup
Matrikel: 600 - Blans, Ullerup
Matrikel: 601 - Blans, Ullerup
Matrikel: 602 - Blans, Ullerup

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Erhverv & Affald

Teknik & Miljø

Rådhusstorvet 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Sussanne Bigum Mortensen

Sag nr.: 20/38399

KS: ANTN

Baggrund og læsevejledning

Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøansøgningen. Vurderingerne af miljøansøgningen er et resultat af en stjernehøring af kommunens relevante afdelinger samt dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen. Materialet danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen er opdelt i del 1, del 2 og del 3.

Del 1 - Kommunens afgørelse er rammerne for den godkendte produktion beskrevet, baggrund for afgørelsen, og vilkår der er stillet for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt.

Del 2 er Kommunens vurdering af det ansøgte og begrundelse for afgørelse og de stillede vilkår, samt en samlet vurdering. Del 2 indeholder også oplysninger om offentlighed, høringer og klagemulighed.

Kommunens vurderinger tager afsæt i den indsendte miljøansøgning og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk

Del 3 er en miljøansøgning, som er indsendt af ansøgers konsulent.

DEL 1- AFGØRELSE

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på Blans Østermark 5, 6400 Sønderborg, matrikel 12, Blans, Ullerup Oksbøl til fri produktion i det eksisterende anlæg med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsarealer:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	565	Mekanisk ventilation	6 m	(#337935) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	456
Stald 2	111	Blandet ventilation	3 m	(#337936) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	70
Hestestald	134	Naturlig ventilation	3 m	(#338047) Heste. Dybstrøelse	0	72
Sum						598

I alt 598 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Gyllebeholder 1: 1.830 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Ingen nye anlæg da ændringen er indenfor eksisterende bygninger.

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Ingen

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød) og gødningsopbevaringsanlæg (blå)

1.1. Dispensation

Der er ingen dispensationer i forbindelse med denne tilladelse.

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune har d. 02-10-2020 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse til husdyrbruget på Blans Østermark 5, 6400 Sønderborg. Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de nye regler.

Beregningerne viser at ejendommen kan overholde BAT ved at etablere mere end 50 % fast gulv i de eksisterende gulve.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og

drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 221851 version 2 og miljøansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøtilladelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tilladelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Sussanne Bigum Mortensen

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

6) Vilkår for husdyrbruget jf. § 36

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyr godkendelse.dk skema nr. 221851 vers. 2.
- 2) Miljøtilladelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelse skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal (§ 36 pkt. 1)

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	565	Mekanisk ventilation	6 m	(#337935) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	456
Stald 2	111	Blandet ventilation	3 m	(#337936) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	70
Hestestald	134	Naturlig ventilation	3 m	(#338047) Heste. Dybstrøelse	0	72
Sum						598

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Egenkontrol

- 4) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Håndtering af husdyrgødning

- 5) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 6) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 7) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af,

hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

- 8) Senest hvert 6. år efter tilladelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 9) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

- 10) Bidraget fra landbruget med adressen Blans Østermark 5, 6400 Sønderborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00	-Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Lørdag kl. 14.00 - 22.00	
		Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 11) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 12) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 13) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levedmuligheder for rotter.
- 14) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

BAT

- 15) Der skal være minimum 50 % fast gulv i alle stalde med svin (Stald 1 og 2).

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 16) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 17) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 18) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Døde dyr

- 19) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

7) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit B5 og B9 og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission.

8) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 40 stk. 7).

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit B.5 og B.9, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

9) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3

9.1. Landskabelige værdier (pkt. 1)

Staldanlægget og gyllebeholderen ligger i Sønderborg Kommune vest for Blans. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Det nærmeste lokalplanområde er er beliggende ca. 800 m mod vest: Lokalplan 34-535, ved Blans som også er nærmeste byzone. Området er udlagt til offentlige formål.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber og værdifulde landbrugsområder.

Ejendommens landskabelige forhold, fremgår af Miljøansøgningens afsnit B.4.

Sønderborg Kommune vurderer at idet der ikke sker udvidelse i form af ændret indretning af de eksisterende stalde, vil projektet ikke påvirke kulturarv eller landskabet negativt.

9.2. Natur og bilag IV –arter (pkt.2)

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

9.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand (pkt. 3)

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen, at den ansøgte produktion i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

9.4. Øvrige emissioner og gener (pkt.4)

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, miljøansøgningens afsnit B.6, viser at alle geneafstande er overholdt.

Lys

Det vurderes ud fra afsnit B.7, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, pga. placering og afstanden til naboerne.

Støv

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit B.7, at der praktiseres BAT på støvemissioner idet der fodres med vådfoder på ejendommen, og det indkøbte færdigfoder blæses ind i siloerne og køres herefter ind i stalden med snegl.

Støj

Sønderborg Kommune vurderer ud fra miljøansøgningens afsnit B.7, at der praktiseres BAT på støjgener ved at lade de mest støjende aktiviteter begrænses i specifikke tidsrum samt støjende aktiviteter planlægges i forhold til omgivelserne.

Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer ud fra afsnit B.8 i miljøansøgningen, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at pladsen er etableret med spalter i bunden og afskærmning i form af beplantning for at skærme mod solen.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag under punkt B.7 i miljøansøgningen vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Alt transport til og fra ejendommen sker fra Blans Østermark. Der ligger en ejendom tæt på vejen. Ejendommen er dog ejet af ansøgers nære familie og på sigt skal ansøger overtage

beboelsen. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer. I øvrigt er gyllebeholderen placeret således at ingen transporter med husdyrgødning skal forbi nabobeboelsen.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr, ca. 196 stk. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

9.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år (stk. 2)

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse på:

- 3 opdræt, 0-6 mdr.
- 12 opdræt, 6-27 mdr.
- 6 slagtekalve, 40-220 kg
- 9 slagtekalve, 220-440 kg
- 12 ammekøer, over 600 kg
- 3 heste, 500-700 kg
- 2.437 slagtesvin, 32-107 kg

Med et produktionsareal svarende til 998 m².

Nudrift

I nudriften er der en produktionstilladelse til:

- 3 opdræt, 0-6 mdr.
- 12 opdræt, 6-27 mdr.
- 6 slagtekalve, 40-220 kg
- 9 slagtekalve, 220-440 kg
- 12 ammekøer, over 600 kg

- 3 heste, 500-700 kg
- 2.437 slagtesvin, 32-107 kg

Med et produktionsareal svarende til 998 m², heraf er kreaturstaldens produktionsareal estimeret til ca. 76 % af bygningens størrelse jf. www.husdyrgodkendelse.dk. Kreaturstalden er nedlagt i starten af 2021. Der forelægger ikke tegninger for denne stald.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er opgjort ud fra staldtegningen som ses af bilag stald 1 og stald 2 der er vedlagt ansøgningen. Dette svarer til i alt 598 m².

I ansøgt drift ønskes der tilladelse til de eksisterende stalde, de tidligere kreaturstalde nedlægges og vil fremover anvendes som lade. Ændringen skal indberettes til BBR.

10) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at udnytte eksisterende staldes produktionsarealer anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for bedriften.

11) Indretning og drift

11.1. Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Ejendommens BAT-redegørelse kan ses i en uddybet form i miljøansøgningens afsnit B.9.

Kommunens vurdering

Alle stalde er med delvise spaltegulve. Der er tale om eksisterende stalde.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 954 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 954 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

11.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af ansøgningens afsnit B.8 fremgår ejendommens forbrug af råvarer.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering at med de beskrevne tiltag i afsnit B.8 lever ejendommen op til gældende krav.

11.3. Håndtering af affald

Typer af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit B.8.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingsegnet, deponeringsegnet eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelses anlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.

- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår

12) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)

Kommunen skal på grundlag af vurderingen efter § 34 fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

12.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi (pkt. 1)

Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet.

12.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler (pkt.2)

Der stilles vilkår til andelen af fast gulv i slagtesvinestalde.

12.3. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt.3)

Anvendes ikke.

12.4. Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt.4)

Anvendes ikke.

12.5. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Der opføres ikke nye bygninger.

12.6. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Der opføres ikke nye bygninger derfor er der ikke vurderet på etablering af beplantning.

13) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

14) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

14.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den Klik eller tryk for at angive en dato. udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (458 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 17. maj 2021. Partshøringen gav ingen tilbagemeldinger.

14.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 18. maj 2021. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

14.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 15. juni 2021

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

14.4. Civilt søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal jf. § 90 i *lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.*, jf. *lovbek. nr. 520 af 01/05/2019* være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

15) Kommunens bilag

Versionshistorik

Basisoplysninger	Stalde & produktioner	Husdyrgødning	BAT	Nabopåvirkning	Naturområder	Afstande	Supplerende oplysninger	Gennemse & indsend
------------------	-----------------------	---------------	-----	----------------	--------------	----------	-------------------------	--------------------

Ansøgning (221851) | Sagsbehandling

Sagsbehandling	Versionshistorik
----------------	------------------

Version

2 (Ansøger)

Staldbygninger

Tilføjede

- + Tidligere kreaturstald - drifter (, nudrift, 8 års drift), 394,1 kvm

Produktionsarealer

Tilføjede

- + Id: 405465 (stald: Tidligere kreaturstald) - nudrift, "Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse", 300,0 kvm
- + Id: 405466 (stald: Tidligere kreaturstald) - 8-års drift, "Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse", 300,0 kvm

Situationsplan

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Jakob Altenborg, Miljø og Natur.

Ansøgning om miljøgodkendelse for

slagtesvinproduktionen

Blans Østermark 5A

6400 Sønderborg

Datablad

Ansøger og ejer	Michael Agerley Blans Østermark 5A 6400 Nibe Mail: michael@porcus.dk
	Kontaktperson på miljø sagen: Michael Agerley Mobil: 2972 1919 Mail: michael@porcus.dk
Husdyrbrugets adresse	Blans Østermark 5A, 6400 Sønderborg
CVR-nummer	39824027
CHR-nummer	79377
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400014805
Matrikel-nr.	12, Blans, Ullerup, m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	221851
Konsulent	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning – CVR 25914562 Jakob Altenborg Cand.Scient i biologi. jakob@miljoeognatur.dk , mobil 26259791 Byrumvej 30, 9940 Læsø
Ansøgning indsendt	01-10-2020

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Blans Østermark 5A. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Blans Østermark 5A, 6400 Sønderborg. Der opføres ikke nye bygninger.

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor mange dyr der produceres og til hvilken vægt de produceres, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 850 m øst for Blans, som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 650 m til nærmeste samlede bebyggelse –Blans. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 100 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Da der ikke er tale om udvidelse eller ændring af produktionen i forhold til den nuværende produktion, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

Datablad.....	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser.....	6
Biaktiviteter.....	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	6
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	7
B.3 Forhold til andre husdyrbrug.....	7
B.4 Beliggenhed og omgivelser	7
Landskabs og planmæssige forhold	8
B.5 Ammoniakemission	12
Natur	12
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj.....	15
Rystelser	16
Lys.....	17
Fluer og skadedyr	17
Støv.....	17
Transport.....	18
Egenkontrol.....	19
Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:	19
Risici og håndtering.....	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	20
Døde dyr	21
Spildevandsmængde	22
Energiforbrug	22
Vandforbrug	22
Reststoffer.....	23
Foder.....	23
B.9 Valg af BAT	24
B.10 Grænseoverskridende virkninger	24

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

Ingen

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med slagtesvin og heste. Produktionsarealet udgør samlet 526 m² nettoareal til grise og 72 m² til heste. Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv. Hestestald dog med dybstrøelse.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Slagtesvin Delvist spaltegulv	456	456	456
Stald 2	Slagtesvin Delvist spaltegulv	70	70	70
Stald 3	Heste	72	72	72
Tidligere kreaturstald	Kreaturer	0	300	300

Kreaturholdet er nedlagt i 2021

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 1830 m³, som udgøres af en gyllebeholder på 1830 m³, hertil kommer ledig kapacitet på andre ejede ejendomme. Det vurderes ud fra normtal 2020, at der under normale forhold produceres ca. 1540 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 2800 slagtesvin.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af slagtesvin.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Derudover er der ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med overgang til stipladsmodellen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	590 m	Blans	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1160 m	Rekreativt område	50 m
Nabobeboelse u. landbrugspligt	85 m	Blans Østermark 1	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
-------------	---------------	--------------	-------------------------	-------------

Enkelt vandindvindingsanlæg	14	25 m	Ja*	
Fælles vandindvindingsanlæg	544	50 m	Ja	
Vandløb	862	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	46	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	105	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	18	15 m	Ja	
Naboskel	64	30 m	Ja	

*Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	6717	Habitatnatur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	3111	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	151	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt indenfor følgende væsentlige planmæssige forhold.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber	x	
Uforstyrrede landskaber (Stille- og mørkeområde)		x
Større sammenhængende landskaber	x	

Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder	X	
Store husdyrbrug		
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

*Særligt Værdifulde Landbrugsområder

Større sammenhængende landskaber

De større sammenhængende landskaber, som er omfattet af denne retningslinje, er vist på kortet

I de større sammenhængende landskaber skal landskabets visuelle og landskabelige sammenhæng sikres. De større sammenhængende landskaber skal i udgangspunktet friholdes for nye større tekniske anlæg og større byggerier, der slører landskabssammenhængene.

Der må ikke etableres nyt byggeri eller anlæg som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne eller forringer mulighederne for at forbedre landskaberne

Hvis etablering af større byggerier og tekniske anlæg er nødvendig, skal de placeres og udformes på en sådan måde, at de påvirker landskabet mindst muligt og tilgodeser værdierne i landskabet. Det gælder også udbygning og afgrænsning af byer.

De større sammenhængende landskaber skal så vidt muligt friholdes fra stærkt lys fra permanent lysende eller belyste anlæg for at sikre imod visuel forstyrrelse fra lysforurening.

Retningslinjen er ikke gældende i områder, som ved lokalplan er udlagt til byformål eller havneanlæg.

Redegørelse

De større sammenhængende landskaber omfatter større områder med betydelige landskabsværdier, der er særlige for Sønderborg Kommune. Især landskabet langs kysterne er som en blå struktur identitetsgivende for kommunen. Der er også behov for at bevare de områder, der er fri for generende støj og dominerende anlæg, og hvor man kan opleve naturens egne lyde. I

Sønderborg Kommune er der stadig en del uforstyrrede landskaber især på Als og Broagerland. Disse uforstyrrede landskaber rummer ofte rekreative værdier og gode vilkår for dyrelivet. Det er typisk almindelige landskaber med land- og skovbrug, landsbyer, småveje og lignende.

Sønderborg Kommune har de seneste år gennemført en fuld kortlægning og analyse af landskabet efter landskabskaraktermetoden. Udpegningen af de større sammenhængende landskaber bygger på resultaterne af landskabsanalysen. De større sammenhængende landskaber rummer de områder, som i analysen er blevet målsat som "beskyt udsigt", hvilket især er kyststrækningerne.

Større sammenhængende landskaber omfatter også de områder, der efter landskabsanalysens kortlægning ligger som fragmenterede udpegninger af værdifulde landskaber. I de områder skal udpegningen sikre de visuelle og landskabelige sammenhænge mellem de værdifulde landskaber.

Ved forrige kommuneplanrevision blev temaet Større sammenhængende landskaber udarbejdet på grundlag af de værdifulde landskaber. I de nationale interesser står der: "Disse landskaber har stor betydning, idet de giver mulighed for at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er påvirket af by eller tekniske anlæg". Netop de uforstyrrede landskaber blev ikke indlejret i udpegningen, da det blev vurderet, at udpegningen var mangelfuld. Udpegningen af uforstyrrede landskaber er nu blevet revideret og indarbejdet i Større sammenhængende landskaber. Uforstyrrede landskaber er derfor ikke længere et selvstændigt tema og er slettet fra kommuneplanen.

Værdifulde landskaber

De værdifulde landskaber, der er omfattet af denne retningslinje, er vist på kortet.

I de værdifulde landskaber skal hensynet til landskabet vægtes højt.

De værdifulde landskaber skal friholdes for ny spredt bebyggelse, større tekniske anlæg, byudvikling, anlægsarbejder og større beplantninger, der forringer landskabets bevaringsværdige karakter og oplevelsesværdier.

Nødvendigt nyt byggeri og anlæg skal placeres og udformes så der tages mest muligt hensyn til landskabets karakter, identitetsgivende træk og landskabsoplevelse, herunder skala, udsigts- og indsigtsforhold, visuelle sammenhænge samt eksisterende bevoksnings- og bebyggelsesstrukturer.

Større nødvendige bygninger og anlæg, herunder landbrugsbygninger skal så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende bygninger. Det kan være nødvendigt at etablere en afskærmende beplantning.

Etablering af afskærmende beplantning, skal tilpasses bevoksningsstrukturen i det aktuelle område. Bevoksningsstrukturen er beskrevet i landskabsanalysens under det enkelte karakterområde.

Retningslinjen er ikke gældende i områder, som ved lokalplan er udlagt til byformål eller havneanlæg.

Redegørelse

Landskabet er et kulturlandskab, der er resultatet af mange års samfundsudvikling. Landskabet rummer landbrug, natur, kulturmiljøer og fortællinger, der er med til at skabe identitet i kommunens

forskellige egne. Ved den fremtidige forvaltning af landskabet er det vigtigt at have for øje, at landskabet er dynamisk.

Sønderborg Kommune har gennemført en komplet kortlægning og analyse af landskabet efter landskabsanalysen. Dette har givet et mere nuanceret syn på landskabet og et bedre redskab til at prioritere interesserne i det åbne land. Resultaterne af landskabsanalysen danner grundlaget for en helt ny udpegning af de værdifulde landskaber i kommuneplanen.

Udpegning af værdifulde landskaber er lavet på baggrund af landskabsanalysens samlede vurdering. Analysens samlede vurdering er en afvejning af landskabets karakterstyrke, tilstand, visuelle oplevelsesmuligheder og sårbarhed.

I analysen resulterer den samlede vurdering i tre beskyttelsesmålsætninger, som tilsammen udgør temaet værdifulde landskaber. De tre beskyttelsesmålsætninger er:

Beskyt

Landskaber der er vurderet særligt karakteristiske eller særligt oplevelsesrige. Et eksempel på dette kan være kystlandskabet. I beskyttede landskaber bør der kun ske landskabsmæssige ændringer, når det er med til at styrke eller bevare landskabets karaktergivende elementer og strukturer.

Beskyt/forbedre

Der bør kun ske ændringer i landskabet, når det kan ske på en måde, der bevarer eller styrker landskabets karakter. Udviklingen i landskabet skal i vides muligt omfang ske med hensyntagen til de karaktergivende elementer og strukturer, så karaktergivende elementer og strukturer så vidt muligt genoprettes eller forbedres. Det kan for eksempel være at reducere forstyrrelsen af landskabet fra store byggerier, vindmøller eller højspændingsledninger. Forbedringer af elementer i landskabet kan også være genopretning af lavbunds- eller vådområder.

Beskyt udsigt

De landskaber, der er vurderet at rumme særlige udsigter. Der bør ikke ske ændringer som begrænser eller forringer udsigterne/indsigterne i landskabet

Særligt værdifulde landbrugsområder

De særligt værdifulde landbrugsområder er vist på kortet. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder retningslinjerne for landbrugsjord.

Når landbrugsjord inddrages til andre formål end jordbrug, skal det dokumenteres, at der er taget de størst mulige hensyn til landbruget.

Arealudlæg til andre formål end jordbrug kræver en planlægningsmæssig og funktionel begrundelse.

Redegørelse

Alle særligt værdifulde landbrugsområder ligger inden for værdifulde landbrugsområder. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder de samme retningslinjer som for værdifulde landbrugsområder. I udpegningen er områder med kendte arealrestriktioner, som byzone, § 3 områder og Natura2000 områderne ikke medtaget. I de særligt værdifulde landbrugsområder er

det landbrugsdriften, som har den højeste prioritet. Hvis der skal inddrages areal til andre formål inden for udpegningen, stilles der krav om dokumentation for, hvordan den landbrugsmæssige interesse varetages i forbindelse med inddragelse.

Der kan ske ændringer i arealudpegningen, hvis der fx ændres i byzonekortlægningen, hvis der registreres ny- eller afregistreres - § 3 natur eller hvis Natura2000-områderne bliver udvidet eller indskrænket.

Vurdering

Projektet indebærer ikke nybyggeri på ejendommen, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

De ingen nye bebyggelser involveret i godkendelsen. Derfor vurderes påvirkningen af området i relation til visuelle udtryk mm. ikke at være af væsentlig anderledes karakter, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 954 kg N/år, hvilket er samme niveau som den tilladte drift og 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,

- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	2	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca 6,7 m syd for ejendommen. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3,1 km vest for ejendommen. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		0,1-0,7	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger nord for ejendommen i form af et overdrev. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør 0,0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentielt kan findes bilag IV-arter (spidssnudet frø og vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 100 m øst for anlægget. Merdepositionen til området kan beregnes til 0,0 kg N/ha/år og derfor er der ingen påvirkning af området.

For de øvrige arter gælder at der ingen aktuelle registreringer er af arterne i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af spidssnudet frø at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arten.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	7364	15751	7364	15751
Ansøgt drift	7364	15751	7364	15751
Forskel	0	0	0	0

Som angivet i tabellen så reduceres lugt fra produktionen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B.

Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Blans Østermark 1 (enkelt bolig)	0	Ny	86	109	Ja
Bækgade 20 (samlet bebyggelse)	0	FMK	153	644	Ja
Blans (byzone)	0	FMK	271	824	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkluder

Der kan forekomme støjkluder fra:

- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkluder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er automatisk fodring 4 gange pr. dag. Foderkompressoren er afskærmet således at støjen reduceret. Blandeanlægget er placeret indendøre i foderladen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkluder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende

miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder og mineraler.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	24	24
Korn	52	52
Levering og afhentning af dyr	8	8
Afhentning af døde dyr	26	26
Udbringning husdyrgødning - gylle	60	60
Affald	26	26
Transporter i alt	196	196

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen sker fra Blans Østermark. Der ligger en ejendom tæt på vejen. Ejendommen er dog eget af ansøgers nære familie og på sigt skal ansøger overtage beboelsen. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer. I øvrigt er gyllebeholderen placeret således at ingen transporter med husdyrgødning skal forbi nabobeboelsen.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere

end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, og der ingen stigning i antallet af transportere, vurderes det på den baggrund, at transportere til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholdere følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frose marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Oplag af olie

Der er to olietanke på ejendommen. Olietankene er placeret på fast gulv og op ad væggen. Risikoen for påkørsler er derfor minimal. Evt. oplag af øvrige olieprodukter sker i tromler placeret på spildbakker.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Sønderborg Kommune. Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i lade, og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ejendommen skal overholde Sønderborg Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen. Farligt affald skal i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for

erhvervsaffald bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører.

I henhold til bekendtgørelse om affald, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

Følgende må ikke afleveres på genbrugspladsen:

- Medicinrester - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Kanyler - Leveres til godkendt modtager af farligt affald
- Landbrugsplast - Leveres til godkendt modtager,
- Udtjente maskiner og udstyr – Skrothandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Ejendommen er tilmeldt Sønderborg Kommunes ordning for dagrenovation. Affaldet består hovedsageligt af husholdningsaffald.

Farligt affald og risikoaffald i form af sprøjter og medicinrester opbevares i container. Kanyler og glas opbevares i spand med låg og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie opbevares i tætte tromler med låg e. lign. Der er tale om enkelte tromler med olie.

Erhvervsaffald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald. Der er indført miljøledelse på ejendommen, hvor også affaldshåndtering er beskrevet.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Sønderborg Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved den sydligste tilkørsel.

Klinisk risikoaffald

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette bortskaffes gennem den kommunale afhentningsordning for risikoaffald. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider/kemi

Der er ingen pesticider på ejendommen. Kemikalier til rengøring opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Olie

Der er to olietanke på ejendommen. Olietankene er placeret på fast gulv og op ad væggen. Risikoen for påkørsler er derfor minimal. Evt. oplag af øvrige olieprodukter sker i tromler placeret på spildbakker.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	70 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Septiktank	ja

Beskrivelse af spildevandstilledning

70 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank med nedsivning.

Tagvandet udledes til havet

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	60.000 kwh	60.000 kwh
Dieselolie	4000 l	4000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Elforbruget på ejendommen ligger over normerne, hvilket skyldes at staldene er ældre. Der er en igangværende proces med udskiftning til mindre energiforbrugende udstyr, herunder LED lys og energibesparende ventilatorer. Der udskiftes i med den hastighed som det nuværende udstyr nedslides.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
------	-----------------	----------------

Årligt forbrug af drikkevand	1500 m ³	1500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	70 m ³	70 m ³

Vandforbruget er beregnet i henhold til normtal for den pågældende dyretype.

Bedriften forsynes vand fra egen boring. Der forventes en status quo i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes færdigblandet foder. Foderet leveres til siloer. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der anvendes tørfoder på ejendommen og udfordringen sker 4 gange om dagen.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Sønderborg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Sønderborg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en mindre stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med delvise spaltegulve. Der er tale om eksisterende stalde og BAT niveauet er derfor overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	777	177	954
Faktisk emission Kg N/år	777	177	954
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

BAT- niveauet er beregnet som eksisterende staldafsnit.

Der er anvendt følgende tiltag for at leve op til BAT. Alle gulve er delvise spaltegulve med over 50 % fast gulv.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.